

Ministerie van Justitie

Directoraat-Generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden, Integratie en Vreemdelingenzaken

Directie Wetgeving

Postadres: Postbus 20301, 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Bezoekadres

Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Telefoon (070) 3 70 79 11
Fax (070) 3 70 75 16
www.justitie.nl

Onderdeel	sector straf- en sanctierecht	Bij beantwoording de
Datum	30 januari 2007	datum en ons kenmerk
Ons kenmerk	5461799/06/6	vermelden. Wilt u slechts
Uw kenmerk	132638.50U	één zaak in uw brief
Onderwerp	Brief van de Commissie Meijers over het ontwerp-kaderbesluit van de Raad over de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politie en justitiële samenwerking in strafzaken.	behandelen.

Bij brief van 27 november 2006 heeft de "Permanente Commissie van deskundigen inzake het internationaal-, vreemdelingen- en het strafrecht" (bekend als de Commissie Meijers) een brief aan Uw Kamer gezonden over het ontwerp-kaderbesluit inzake de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politie en justitiële samenwerking in strafzaken¹. Bij brief van 28 november heeft u mij verzocht te reageren op de standpunten van de Permanente Commissie van deskundigen. Met deze brief voldoe ik, mede namens mijn ambtgenoot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, gaarne aan uw verzoek.

Ik heb met veel belangstelling kennis genomen van de inhoud van de brief van de Permanente Commissie. De intensivering en verbetering van de gegevensuitwisseling tussen de bevoegde rechtshandavingdiensten van de lidstaten is inderdaad van groot belang voor de verdere ontwikkeling van de politie en justitiële samenwerking tussen de lidstaten van de Unie. Naar aanleiding van het Algemeen Overleg ter voorbereiding van de JBZ-Raad dat is gehouden op 30 november jongstleden, heb ik, mede namens mijn ambtgenoot van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, een brief gezonden aan de Tweede Kamer over de ontwikkeling van de uitwisseling van persoonsgegevens op Europees niveau in relatie tot de bescherming van die gegevens. Die brief doe ik in afschrift aan Uw Kamer toekomen.

¹ De huidige stand van zaken in de onderhandelingen over dit ontwerp kaderbesluit is opgenomen in document 13246/5/06 CRIMORG 143 DROIPEN 61 ENFOPOL 161 DATAPROTECT 33 COMIX 780 REV 5, dat met de geannoteerde agenda ter voorbereiding van de JBZ-Raad van 4 en 5 december 2006 aan de Eerste en Tweede Kamer is gezonden (agendapunt B11). De status van dit document is: niet openbaar.

Voordat ik inhoudelijk inga op de door de Permanente Commissie geformuleerde bezwaren rond het ontwerp kaderbesluit, wil ik erop wijzen dat anders dan de Permanente Commissie kennelijk veronderstelt, de behandeling van dit ontwerp kaderbesluit in de Raad zich nog niet in een afrondende fase bevindt. Er is thans nog geen sprake van formele besluitvorming over dit ontwerp kaderbesluit. Onder het aankomend Duitse voorzitterschap zullen de besprekingen over dit onderwerp worden voortgezet.

Inhoudelijke bezwaren

In de brief van de Permanente Commissie wordt gesteld dat het voorgestelde kaderbesluit vooral een legitimering biedt voor verdere gegevensuitwisseling tussen de lidstaten en dat een overeenkomstige versterking van de rechtspositie voor de burger ontbreekt. In het huidige voorstel zouden aan de gegevensuitwisseling te weinig effectieve rechtswaarborgen verbonden zijn.

Inderdaad is in de nabije toekomst een intensivering van de gegevensuitwisseling tussen de lidstaten te verwachten. In de eerdergenoemde brief aan de Tweede Kamer wordt nader in gegaan op de verschillende initiatieven. In het Actieplan ter implementatie van het Haags Programma is de Europese Commissie verzocht voorstellen in te dienen over adequate waarborgen en effectieve wettelijke rechtsmiddelen voor de overdracht van persoonsgegevens met het oog op de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken. Het voorstel van de Europese Commissie voor een kaderbesluit op het gebied van de bescherming van persoonsgegevens in de derde pijler vormt naar mijn oordeel een logische en nuttige aanvulling op de ontwikkelingen op het gebied van de gegevensuitwisseling.

De Permanente Commissie wijst op het voorbeeld van het recht op informatie (artikel 21 van het ontwerp kaderbesluit). Te dien aanzien merk ik op dat het niveau van het ontwerp kaderbesluit naar mijn oordeel ook op dit punt niet onder dat van de bestaande regelingen in de derde pijler ligt. Het niveau is vergelijkbaar met dat van de Schengen Uitvoeringsovereenkomst, die eveneens aan de betrokkene het recht toekent om kennis te nemen van de politiegegevens die over hem worden verwerkt. De in het ontwerp kaderbesluit voorgestelde weigeringsgronden wijken inhoudelijk nauwelijks af van die van de Schengen Uitvoeringsovereenkomst. De voorgestelde weigeringsgronden sluiten inhoudelijk eveneens nauw aan bij de in Nederland, op grond van de Wet politieregisters (art. 20-25 Wpolr), geldende regels. In dat licht bezien kan ik de conclusie van de Permanente Commissie, dat de rechten van de betrokken burgers een wassen neus dreigen te worden, dan ook niet delen.

Daarnaast wijst de Permanente Commissie op een onduidelijkheid in het voorgestelde artikel 21 (3) en (4) van het ontwerp-kaderbesluit. Deze regeling houdt verband met het feit dat in sommige lidstaten de uitoefening van het recht op kennisneming, namens de betrokkene, is voorbehouden aan de toezichhoudende instantie. Op grond van de door de Europese Commissie oorspronkelijk voorgestelde tekst wordt de toezichhoudende instantie als een rechterlijke autoriteit aangemerkt. De

bepaling van artikel 27 van het ontwerp kaderbesluit, dat voor de betrokkene het recht op hoger beroep regelt bij een justitiële autoriteit, blijft echter onverminderd gelden. De betrokkene zal dus ook tegen de weigering van het recht op kennisneming door de toezichthoudende autoriteit beroep kunnen instellen bij de rechter. Daarvoor kan worden verwezen naar de artikelen 27 en 30, derde lid, van het ontwerp kaderbesluit.

De Permanente Commissie wijst er voorts op dat het beginsel, dat lidstaten in hun nationale recht wel een hoger beschermingsniveau mogen bieden op het gebied van de gegevensverwerking door politie en justitiële autoriteiten, maar dat dit hoger niveau geen belemmering mag vormen voor verdere verstrekking van nationale gegevens aan autoriteiten van andere lidstaten, niet geschikt is voor gegevensverwerking in de politieke en justitiële sector. Dit beginsel, dat is neergelegd in artikel 1, vierde lid, van het ontwerp-kaderbesluit, beoogt zeker te stellen dat de lidstaten op nationaal niveau een hoger niveau van gegevensbescherming kunnen handhaven dan op grond van het kaderbesluit is voorgeschreven. Dit kan echter niet worden tegengeworpen aan een andere lidstaat, die op grond van de regels van dit kaderbesluit een beroep doet op verstrekking van gegevens. Een dergelijke regel voegt evenwel niets toe omdat dit reeds geldt voor ieder kaderbesluit dat op grond van Titel VI van het EU-Verdrag wordt vastgesteld.

Tenslotte meent de Permanente Commissie dat het ontwerp-kaderbesluit te weinig beperkingen en garanties biedt aan de gegevensverstrekking aan derde staten en aan de verwerking van gevoelige gegevens. In de artikelen 30 en 31 van het EU-Verdrag wordt een rechtsgrondslag geboden voor de uitwisseling van gegevens ten behoeve van de politieke en justitiële samenwerking tussen de lidstaten. Afgezien van de vraag welke beperkingen of garanties voor de gegevensverstrekking aan derde landen zouden moeten gelden vormt de vraag in hoeverre het EU-Verdrag ruimte biedt om hierover regels in dit kaderbesluit op te nemen, een onderwerp waar onder het aankomend Duitse voorzitterschap nadere aandacht aan zal worden geschonken. De verwerking van gevoelige gegevens is gebonden aan de vereisten, genoemd in artikel 6 van het voorgestelde ontwerp-kaderbesluit. Daarnaast geldt echter dat de verwerking op nationaal niveau gebonden is aan de doelen, genoemd in artikel 5 van het ontwerp-kaderbesluit. De verstrekking van dergelijke gegevens aan andere lidstaten is gebonden aan de doelen, genoemd in artikel 11 van het ontwerp-kaderbesluit, zodat ik de vrees van de Permanente Commissie, dat dergelijke gegevens voor onrechtmatige doeleinden zullen worden gebruikt of bij onbevoegde autoriteiten terecht zullen komen, niet kan delen.

Praktische en institutionele bezwaren

Naast de inhoudelijke bezwaren heeft de Permanente Commissie een aantal praktische en institutionele bezwaren. Deze hebben onder meer betrekking op de opvolging van de adviezen van de Europese Toezichthouder voor de Gegevensbescherming en het Europees Parlement. Hierboven heb ik er reeds op gewezen dat de behandeling van dit ontwerp-kaderbesluit onder het huidige Duitse Voorzitterschap zal worden voortgezet en dat de instemming van het Nederlandse parlement met dit ontwerp-kaderbesluit thans nog niet aan de orde is.

Ten tweede wijst de Permanente Commissie op het verband tussen het onderhavige voorstel en andere onderwerpen waarover de Raad nog een besluit moet nemen, zoals de voorstellen inzake SIS II, en het Verdrag van Prüm, dat geldt tussen een aantal lidstaten van de Unie en dat wellicht onderdeel zal worden opgenomen in het EU-acquis. Ten aanzien van dit onderwerp hebben verschillende delegaties tot nu toe de positie ingenomen dat eerst meer duidelijkheid dient te bestaan over de precieze inhoud van het ontwerp-kaderbesluit voordat gesproken kan worden over de verhouding tussen dit kaderbesluit en andere rechtsinstrumenten op grond van Titel VI van het EU-Verdrag die regels bevatten over de gegevensuitwisseling tussen de lidstaten. Verdere verduidelijking is dus te verwachten.

Tenslotte wijst de Permanente Commissie erop dat door dit voorstel zo duidelijk als derde pijler instrument te presenteren, de mogelijkheden tot controle door de communautaire instellingen beperkt is. Een dergelijke consequentie vloeit echter voort uit het EU-Verdrag, dat in Titel VI specifieke bepalingen bevat voor de politie en justitie samenwerking in strafzaken. De stand van zaken rond het verdrag tot vaststelling van een Grondwet voor Europa geeft aanleiding te verwachten dat deze regels ook de komende tijd nog tussen de lidstaten zullen blijven gelden.

Ik hoop u hiermee voldoende te hebben ingelicht,

De Minister van Justitie,